

NAVODILA ZA PREDAJO

INVAZIVNIH TUJERODNIH RASTLIN V ZBIRNEM CENTRU

Navodila za predajo invazivnih tujerodnih rastlin v zbirnem centru

Besedilo: Tinka Bačič

Sodelujoči: Branka Trčak, Zala Strojín Božič, Simona Strgulc Krajšek, Petra Sladek

Fotografije: Simona Strgulc Krajšek, Branka Trčak, Petra Sladek, Zala Strojín Božič,

arhiv Zavoda Symbiosis

Lektoriranje: Ivanka Huber

Oblikovanje: Yootree d.o.o.

Založila: Mestna občina Ljubljana, Oddelek za varstvo okolja, Zarnikova 3, Ljubljana, 2018

Spletna izdaja

Način dostopa (URL): <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Publikacija je brezplačna.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=296722176

ISBN 978-961-6449-78-6 (pdf)

EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Projekt APPLAUSE sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj preko pobude Urban Innovative Actions.

Informacije in stališča odražajo izključno poglede avtorjev.

Pobuda UIA zanje ne odgovarja, prav tako ne za njihovo uporabo.

UVOD

INVAZIVNE TUJERODNE VRSTE SO V SVETOVNEM MERILU ŽE NEKAJ DESETLETIJ PREPOZNANE KOT EDEN NAJPOMEMBNEJŠIH RAZLOGOV ZA UPADANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI.

Poleg škode, ki jo invazivne tujerodne rastlinske vrste na različne načine povzročajo naravi, številne tudi neposredno škodijo človeku, povzročajo gospodarsko škodo ali ogrožajo zdravje ljudi. V urbanem okolju z agresivnim razraščanjem podzemnih delov povzročajo škodo na mestni infrastrukturi, povečujejo stroške gradenj in sanacij, z razraščanjem ob vodotokih zmanjšujejo njihovo rekreativno funkcijo, pospešujejo erozijske procese in zmanjšujejo poplavno varnost.

Invazivne tujerodne rastline v mestu
Foto: Simona Strgulc Krajšek

KAJ LAHKO STORIMO?

Če na svojem zemljišču opazimo invazivne tujerodne rastline, je najbolje, da jih čim prej odstranimo ali vsaj omejimo njihovo razraščanje. Paziti moramo, da ne bi nehote še sami raznašali delov rastlin (semen ali podzemnih delov), iz katerih se lahko razvije nova rastlina. S tem bi namreč njihovo širjenje po okolici še pospešili. Rastlinski material moramo po odstranjevanju primerno zavreči: dele, iz katerih rastline ne morejo na novo pognati, kompostiramo, ostalo pa oddamo v sežig.

ALI LAHKO ODSTRANJENE INVAZIVNE RASTLINE KORISTNO UPORABIMO?

V okviru projekta APPLAUSE smo v zbirnem centru Povšetova uredili poseben prostor, kamor lahko prinesete odstranjen rastlinski material najstih invazivnih tujerodnih vrst rastlin, ki jih bomo predelali v uporabne izdelke.

Zabojniki za ostanke invazivnih tujerodnih
rastlin v zbirnem centru

ZAČASNI ZBIRNI CENTER POVŠETOVA POVŠETOVA 2, LJUBLJANA

Zbirni center je odprt:
od torka do sobote med 11. in 18. uro.
Na praznike in dela proste dni je
zbirni center zaprt.

NAVODILA ZA PREDAJO INVAZIVNIH TUJERODNIH RASTLIN V ZBIRNI CENTER

V začasnem zbirnem centru Povšetova zbiramo rastlinske ostanke **japonskega in češkega dresnika, orjaške in kanadske zlate rozge, navadne amorfe, davidove budleje, Maackovega kosteničevja, lovoričevca, sivega dreva, Thunbergovega češmina in žlezave nedotike.**

Prosimo vas, da rastlinski material invazivnih tujerodnih rastlin pripeljete v zbirni center na Povšetovo 2. Tu lahko različne vrste invazivnih tujerodnih rastlin oddate v označene zabojnike, ob katerih so na tablah navedene in slikovno predstavljene rastlinske vrste in deli rastlin, ki sodijo v zabojnik. Več informacij o invazivnih tujerodnih rastlinskih vrstah in ravnanju z njimi pa najdete v nadaljevanju pričujoče knjižice.

JAPONSKI IN ČEŠKI DRESNIK

Fallopia japonica in *F. × bohemica*

DOMOVINA:

Vzhodna Azija.

KJE SE POJAVLJATA?

V Evropo so kot okrasne rastline prinesli dve vrsti dresnikov – japonski in sahalinski dresnik, ki sta v Evropi prišla v medsebojni stik in se začela spontano križati. Nastal je češki dresnik, ki je pri razširjanju celo uspešnejši od obeh starševskih vrst. Vsi trije dresniki veljajo v Evropi za tujerodne in invazivne vrste, vendar v Ljubljani največ težav povzročata ravno japonski in češki dresnik. Uspevata ob cestah, na obrežjih rek, vzdolž železniških nasipov, ob robovih gozdov in po zelenicah ter tvorita goste sestoje.

KAKO JU PREPOZNAMO?

Japonski in češki dresnik sta 2–5 m visoki zelnaty trajnici z obsežnimi, olesnelimi korenikami. Prepoznamo ju po debelih, votlih, bambusu podobnih steblih, velikih listih trikotne ali srčaste oblike, konec poletja pa tudi po velikih in opaznih socvetjih, sestavljenih iz drobnih belih cvetov. Jeseni nadzemni deli dresnikov propadejo, iz korenin pa spomladi ponovno poženejo olistana stebela.

KAKO SE RAZMNOŽUJETA IN RAZŠIRJATA?

Oba dresnika se uspešno in hitro razmnožujeta z razraščanjem in ukoreninjanjem podzemnih poganjkov (korenika) ali kosov stebel. Imata zelo veliko sposobnost regeneracije, saj se že iz nekaj gramskega koščka korenike lahko razvije nova rastlina. Razmnožujeta se tudi s semeni, vendar manj uspešno. Semena, ki dozoriijo sredi jeseni, so dobro kaljiva, a kalice redko zrastejo v odrasle rastline. Kljub temu moramo biti pozorni na ta način razmnoževanja in preprečiti razvoj semen.

◀ (od zgoraj navzdol)

Mladi poganjek japonskega dresnika, foto: Simona Strgulc Krajšek

Japonski dresnik spomladi, foto: Simona Strgulc Krajšek

Cvetoč japonski dresnik, foto: Branka Trčak

Socvetja japonskega dresnika, foto: Branka Trčak

(od zgoraj navzdol) ►

Plodovi japonskega dresnika, foto: Simona Strgulc Krajšek

Korenika dresnika, foto: Zala Strojín Božič

Mladi dresnikovi poganjki, foto: Branka Trčak

Zabojnik za japonski in češki dresnik

KAKO JU ODSTRANIMO?

Manjše sestoje ali mlade rastline v celoti izkopljemo, pri tem pa pazimo, da v zemlji ostane čim manj korenin. Očiščeno površino za daljše časovno obdobje prekrijemo s črno gradbeno folijo, ki naj vsaj za en meter presega odstranjeni sestoj. Če želimo odstraniti dresnik na večji površini in izkopavanje korenin ne pride v poštev, odstranjujemo le nadzemne dele, vendar moramo košnjo redno ponavljati (na 1–2 tedna), dokler se rastline ne izčrpajo. Očiščeno površino moramo še nekaj let redno opazovati in po potrebi ponoviti odstranjevanje.

KAM Z ODSTRANJENIMI DELI RASTLIN?

1. Oddaja v zbirni center za predelavo (zabojnik

JAPONSKI IN ČEŠKI DRESNIK):

- suha stebela brez listov, nabrana od novembra do marca,
- sveža stebela z listi ali brez listov, nabrana od junija do oktobra.

2. Kompostiranje ali oddaja v zbirni center (zabojnik ZELENI ODREZ):

- pokošena stebela mladih rastlin skozi vse leto,
- ločeno zbrani listi dresnikov.

3. Oddaja v zbirni center za sežig (zabojnik INVAZIVNE RASTLINE - OSTALO):

- podzemni deli, cvetoči in plodeči poganjki,
- spodnji deli stebel, ki se ukoreninjajo.

KANADSKA IN ORJAŠKA ZLATA ROZGA

Solidago canadensis in *S. gigantea*

DOMOVINA:

Severna Amerika.

KJE SE POJAVLJATA?

Rasteta ob robovih gozdov, na jasah, redko košenih travnikih, opuščenih njivah, ob vodah in na opuščenih mestih. Obe vrsti so prinesli v Evropo v okrasne namene pred več kot tristo leti, že več kot stoletje pa obstajajo podatki o njunem pojavljanju v naravi. Še vedno ju gojijo v okrasnih vrtovih in za čebelarke namene.

KAKO JU PREPOZNAMO?

Kanadska in orjaška zlata rozga sta zelnaty trajnici, navadno visoki 1–1,5 m, lahko pa presežeta tudi 2 m višine. Listi so suličaste oblike, bolj ali manj sedeči, z nazobčanim robom. Pri kanadski zlati rozgi je steblo v zgornjem delu gosto kratkodlakavo, orjaška zlata rozga pa ima golo steblo. Cvetita od julija do oktobra in takrat njuna gosta rumena, razvejena socvetja iz koškov opazimo že na daleč. Pozno jeseni nadzemni deli rastlin propadejo, prezimijo le semena in korenike, iz katerih spomladi poženejo nova stebela.

KAKO SE RAZMNOŽUJETA IN RAZŠIRJATA?

V socvetjih se jeseni razvijejo ogromne količine enosemnskih suhih plodov, ki na rastlinah ostanejo še do pozne jeseni ali celo zime. Plodove s semeni raznaša veter. Semena so dobro kaljiva. Da preprečimo razmnoževanje s semeni, je treba nadzemne dele rastlin odstraniti še pred cvetenjem. Zlati rozgi se razširjata tudi z razraščanjem podzemnih delov. Delčke korenik zlate rozge lahko nehote raznesemo s prstjo.

◀ (od zgoraj navzdol)

Orjaška zlata rozga, foto: Simona Strgulc Krajšek

Kanadska zlata rozga, foto: Branka Trčak

Orjaška zlata rozga pred cvetenjem, foto: Branka Trčak

(od zgoraj navzdol) ►

Suha lanska stebela in listne rozete zlate rozge spomladi, foto: Branka Trčak
Orjaška zlata rozga pozimi, foto: Simona Strgulc Krajšek
Zabojnik za orjaško in kanadsko zlato rozgo

KAKO JU ODSTRANIMO?

Če se le da, rastline v celoti izkopljemo. Večje sestoje omejujemo s košnjo dvakrat letno (maja in avgusta) ali odstranjevanjem rastlin še pred cvetenjem. S pogosto košnjo sčasoma izčrpamo zaloge hranil v koreninah in rastline počasi propadejo.

KAM Z ODSTRANJENIMI DELI RASTLIN?

1. Oddaja v zbirni center za predelavo (zabojnik KANADSKA IN ORJAŠKA ZLATA ROZGA):

- sveža stebela z listi ali brez listov, nabrana od julija do oktobra,
- suha stebela brez listov (nabrana od novembra do marca).

2. Kompostiranje ali oddaja v zbirni center (zabojnik ZELENI ODREZ):

- pokošena stebela mladih rastlin skozi vse leto (nabrana od marca do junija),
- ločeno zbrani listi zlatih rozg.

3. Oddaja v zbirni center za sežig (zabojnik INVAZIVNE RASTLINE - OSTALO):

- podzemni deli,
- socvetja in plodovi.

THUNBERGOV ČEŠMIN

Berberis thunbergii

DOMOVINA:

Vzhodna Azija.

KJE SE POJAVLJA?

Pogosto je gojen kot okrasni grm in v živih mejah. Spontano uspeva med grmovjem in v podrasti nižinskih gozdov, na vlažnejših mestih, predvsem ob gozdnih potokih.

KAKO GA PREPOZNAMO?

Thunbergov češmin je gosto razrasel, bodeč listopadni grm z zelenimi do rdečkastimi, 2–4 cm dolgimi lopatičastimi listi. Rumeni do rdečkasti cvetovi se razvijajo v zalistnih grozdih. Cveti maja in junija. Plodovi so rdeče jagode, ki na vejah ostanejo tudi pozimi.

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Razmnožuje se s semeni, ki se razširjajo z iztrebki ptic, ki pojedjo plodove. Razširja se tudi vegetativno, z razraščanjem in ukoreninjanjem odlomljenih vej. Razširjenje s semeni preprečujemo z obrezovanjem grma po cvetenju in pred zrelostjo plodov.

◀ (od zgoraj navzdol)

Cvetovi Thunbergovega češmina, foto: Simona Strgulc Krajšek

Plodeč Thunbergov češmin, foto: Petra Sladek

Rdeča oblika Thunbergovega češmina, foto: Petra Sladek

(od zgoraj navzdol) ►

Grm Thunbergovega češmina, foto: Simona Strgulc Krajšek
Poganjki Thunbergovega češmina iz razpoke v zidu, foto: Simona Strgulc Krajšek
Zabojnik za Thunbergov češmin

KAKO GA ODSTRANIMO?

Grme izsekamo ali požagamo in izkopljemo podzemne dele. Če podzemnih delov ne moremo izkopati, vztrajno in redno odstranjujemo nadzemne dele, dokler se rastlina ne izčrpa. Mlade rastline v celoti izravamo.

KAM Z ODSTRANJENIMI DELI RASTLIN?

- 1. Oddaja v zbirni center za predelavo (zabojnik THUNBERGOV ČEŠMIN):**
 - veje (lahko z listi, cvetovi ali plodovi).
- 2. Oddaja v zbirni center za sežig (zabojnik INVAZIVNE RASTLINE - OSTALO):**
 - ločeno zbrani listi, socvetja in plodovi.
 - oleseneli podzemni poganjki.

SIVI DREN

Cornus sericea

DOMOVINA:

Vzhodni del Severne Amerike.

KJE SE POJAVLJA?

Ustrezajo mu težka, vlažna, namočena tla, zato v naravi uspeva predvsem na obrežjih rek in stoječih voda, v močvirjih, jelševjih in podobnem. Gojijo ga kot okrasni grm ali za živo mejo.

KAKO GA PREPOZNAMO?

Sivi dren je do 4 m visok listopadni grm s številnimi olesenelimi pritlikami. Lubje je gladko, temnordeče (redkeje rumeno ali rjavo), bleščeče. Na njem opazimo drobne prezračevalne brazgotine. Listi so nasprotno razvrščeni, jajčasto suličasti, dolgi 8–12 cm, zgoraj zeleni, spodaj sivi do sivozeleni. Cveti maja in junija, cvetovi so dišeči, beli, združeni v gosta, 5–8 cm široka socvetja. Koščičasti plodovi se razvijejo konec poletja ali zgodaj jeseni, so kroglasti, beli ali svetlo sivi, veliki 6–9 mm.

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Grm se razraščča vegetativno s pritlikami: spodnji poganjki polegajo in se ukoreninjajo. Tudi odlomljene in obrezane veje se lahko ukoreninijo in odženejo. Sivi dren se razmnožuje tudi s semeni, ki se razširjajo z iztrebki ptic, ki pojedjo plodove. Razširjanje s semeni preprečujemo z obrezovanjem grma po cvetenju in pred zrelostjo plodov. Previdno moramo ravnati tudi z vejami sivega drena, ker se lahko ukoreninijo.

◀ (od zgoraj navzdol)

Cvetoč sivi dren, foto: Simona Strgulc Krajšek

Veja sivega drena, ki se je ukoreninila, foto: Simona Strgulc Krajšek

Plodeč sivi dren, foto: Petra Sladek

(od zgoraj navzdol) ▶

Grm sivega dreva, foto: Branka Trčak
Zgornja in spodnja stran lista sivega dreva, foto: Branka Trčak
Zabojnik za sivi dren

KAKO GA ODSTRANIMO?

Grme izsekamo ali požagamo in izkopljemo podzemne dele. Če podzemnih delov ne moremo izkopati, vztrajno in redno odstranjujemo nadzemne dele, dokler se rastlina ne izčrpa. Mlade rastline v celoti izravamo.

KAM Z ODSTRANJENIMI DELI RASTLIN?

1. Oddaja v predelavo (zabojnik SIVI DREN):

- veje sivega dreva (lahko tudi z listi, cvetovi ali plodovi),
- olesneli podzemni deli sivega dreva.

2. Oddaja v zbirni center za sežig (zabojnik INVAZIVNE RASTLINE - OSTALO):

- ločeno zbrani listi, socvetja in plodovi.

ŽLEZAVA NEDOTIKA

Impatiens glandulifera

DOMOVINA:

Himalaja.

KJE SE POJAVLJA?

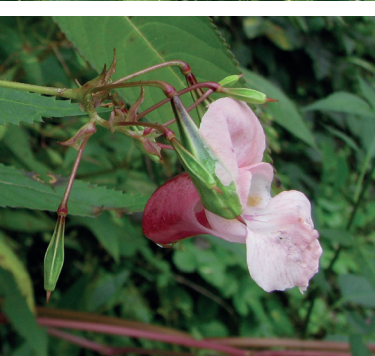
Raste predvsem na obrežjih voda, v obcestnih (vlažnih) jarkih, na zasenčenih mestih ob robu travnikov, v močvirnih gozdovih in na poplavnih območjih.

KAKO JO PREPOZNAMO?

Žlezava nedotika je do 2 m visoka enoletnica z močnim, golim, nekoliko prosojnim kolenčasto odebelenim stebлом, ki je votlo in sočno. Jajčasto suličasti, nazobčani listi so na spodnjem delu listnega roba in po pecljih žlezasti. 2–4 cm veliki škrlatni ali rožnati cvetovi so združeni v velika, dišeča latasta socvetja. Plod je 3–5 cm dolga glavica, ki se ob zrelosti (ob dotiku) eksplozivno odpre in izstreli drobna, temna semena. Rastlina cveti od julija do oktobra, dozorevanje plodov je sprotno (do novembra).

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Razmnožuje in razširja se s semeni, ki jih po izstrelitvi iz plodov raznašajo vodni tokovi in živali.

◀ (od zgoraj navzdol)

Žlezava nedotika, foto: Branka Trčak

Cvet in plodovi žlezave nedotike, foto: Simona Strgulc Krajšek

Peceljate žleze na listih žlezave nedotike, foto: Simona Strgulc Krajšek

(od zgoraj navzdol) ▶

Žlezava nedotika, ovršni del, foto: Branka Trčak
Sestoj žlezave nedotike, foto: Branka Trčak
Zabojnik za žlezavo nedotiko

KAKO JO ODSTRANIMO?

Cele rastline izpulimo še pred cvetenjem. V tem času ni nevarnosti, da bi nehote razsejali semena. Večje sestoje lahko pred cvetenjem tudi pokosimo, a je treba košnjo zaradi obraščanja rastlin večkrat ponoviti.

KAM Z ODSTRANJENIMI DELI RASTLIN?

1. Oddaja v zbirni center za predelavo (zabojnik **ŽLEZAVA NEDOTIKA**):

- cvetoče ali necvetoče rastline brez podzemnih delov (lahko z listi in plodovi), nabrane od junija do oktobra.

2. Kompostiranje ali oddaja v zbirni center (zabojnik **ZELENI ODREZ**):

- podzemni deli žlezave nedotike,
- mlade rastline žlezave nedotike.

◀ (od zgoraj navzdol)
Socvetja in plodovi navadne amorfe, foto: Branka Trčak
Grm navadne amorfe, foto: Branka Trčak

NAVADNA AMORFA

Amorpha fruticosa

DOMOVINA:

Severna Amerika.

KJE SE POJAVLJA?

Pojavlja se ob cestah, opuščeni rastiščih, na vlažnih opuščeni travnikih in poplavnih mestih.

KAKO JO PREPOZNAMEO?

Navdna amorfa je razrasel 1–2 m visok listopadni grm s pernatu deljenimi listi. Ozka socvetja s črnoškrlatnimi cvetovi, ki privabljajo čebele, se razvijejo na vrhu poganjkov. Po cvetenju se razvijejo približno 1 cm dolgi, temnopikčasti stroki.

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Razmnožuje se s semeni in z razraščanjem podzemnih delov.

DAVIDOVA BUDLEJA

Buddleja davidii

DOMOVINA:

Vzhodna Azija.

KJE SE POJAVLJA?

Pojavlja se na toplih rastiščih, suhih opuščeni mestih, ob cestah, na ruševinah, gradbiščih, ob železnicah na gruču.

KAKO JO PREPOZNAMEO?

Davidova budleja je do 4 m visok listopadni grm s suličastimi listi, ki so spodaj sivkasti. Drobni vijolični cvetovi so združeni v gosta latasta socvetja. Cvetoč grm privlači metulje. Cveti od julija do septembra. V suhih plodovih (glavicah) jeseni dozori množica drobnih semen, ki se postopoma sproščajo še vso zimo.

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Razmnožuje se s semeni, ki se razširjajo z vetrom, lahko tudi z vodnim tokom, živalmi, na gumah vozil in drugim. Vegetativno se razmnožuje z ukoreninjanjem poganjkov. Socvetja porežemo takoj po odvetu in tako preprečimo razširjanje s semeni.

◀ (od zgoraj navzdol)
Socvetja Davidove budleje, foto: Simona Strgulc Krajšek
Plodovi Davidove budleje, foto: Simona Strgulc Krajšek

(od zgoraj navzdol) ▶
Cvetoč lovorikovec, foto: Branka Trčak
Plodeč lovorikovec, foto: Simona Strgulc Krajšek

LOVORIKOVEC

Prunus laurocerasus

DOMOVINA:

Jugovzhodni del Balkana in Zahodna Azija.

KJE SE POJAVLJA?

Uspeva v podrasti gozdov in živih mej ter na degradiranih mestnih površinah. Kot okrasni grm je nasajen v parkih, vrtovih, v mestih, predmestjih ter za žive meje.

KAKO GA PREPOZNAMO?

Lovorikovec je zimzelen okrasni grm z usnjatimi, premenjalno razvrščenimi, suličastimi listi. Cvetovi so beli, drobni, v mnogocvetnih grozdih. Plodovi so koščičasti, bleščeče črni in dolgi približno 1 cm.

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Razmnožuje se s semeni, ki se razširjajo z iztrebki ptic, ki pojedjo plodove.

MAACKOVO KOSTENIČEVJE

Lonicera maackii

DOMOVINA:

Azija.

KJE SE POJAVLJA?

Ta okrasni grm se pojavlja ob robovih gozdov, na rečnih brežinah, v grmiščih in na degradiranih mestnih površinah.

KAKO GA PREPOZNAMO?

Maackovo kosteničevje je listopaden, do nekaj metrov visok grm. Jajčasto suličasti listi s podaljšano konico so nameščeni nasprotno. Sprva beli nato bledorumeni cvetovi se razvijejo v pari, veliki so okoli 2 cm. Cveti od pomladi do zgodnjega poletja. Sočni, rdeči plodovi z drobnimi semeni dozoriijo jeseni.

KAKO SE RAZMNOŽUJE IN RAZŠIRJA?

Razmnožuje se s semeni, ki se razširjajo z iztrebki ptic, ki pojedjo plodove.

(od zgoraj navzdol) ▶
Cvetovi Maackovega kosteničevja, foto: Petra Sladek
Plodovi Maackovega kosteničevja, foto: Simona Strgulc Krajšek
Listi Maackovega kosteničevja, foto: Branka Trčak

◀ (od zgoraj navzdol)

Odstranjevanje sivega dreva, foto: Simona Strgulc Krajšek

Odstranjevanje Davidove budleje, foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Zabojnik za navadno amorfo, Davidovo budlejo, lovorikovec in Maackovo kosteničevje

KAKO JIH ODSTRANIMO?

Grme izsekamo ali požagamo in izkopljemo podzemne dele. Obnese se tudi obročasto zarezovanje lubja, kar povzroči propad rastline. Če podzemnih delov ne moremo izkopati, vztrajno in redno odstranjujemo nadzemne dele, dokler se rastlina ne izčrpa. Če so rastline še mlade, jih izrjavamo.

KAM Z ODSTRANJENIMI DELI RASTLIN?

- 1. Oddaja v zbirni center za predelavo (zabojnik za NAVADNO AMORFO, DAVIDOVO BUDLEJO, LOVORIKOVEC IN MAACKOVO KOSTENIČEVJE):**
 - veje vseh zgoraj naštetih vrst (lahko tudi z listi in cvetovi).
- 2. Kompostiranje ali oddaja v zbirni center (zabojnik ZELENI ODREZ):**
 - ločeno zbrani listi in socvetja.
- 3. Oddaja v zbirni center za sežig (zabojnik INVAZIVNE RASTLINE - OSTALO):**
 - olesneli podzemni deli rastlin,
 - plodovi vseh zgoraj naštetih vrst.

Več o **projektu** lahko preberete na spletni povezavi:
<https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>.

Več o **invazivnih tujerodnih rastlinah v Mestni občini Ljubljana** lahko preberete v knjižici, dostopni na
<https://www.ljubljana.si/assets/Uploads/Invazivne-rastline-v-Ljubljani-16082016-FINAL.pdf>.

Mestna občina
Ljubljana

snaga

Univerza v Ljubljani

INŠTITUT ZA
CELULOZO IN PAPIR
Innovative Cellulose Products

tipoRenesansa

KEMIJSKI
INŠTITUT

VESOLJE.SI

CENTER ODLIČNOSTI VESOLJE,
ZNANOST IN TEHNOLOGIJE

